

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 28. februar 2012
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Esben Haugland
Sagsnr.: 2012-0035-0058
Dok.: 357364

UDKAST TIL TALE
til brug for besvarelse af samrådsspørgsmål AH (Alm. del)
fra Folketingets Retsudvalg

Samrådsspørgsmål AH:

”Det fremgår af udtalelser fra Radikale Venstre, at regeringspartierne sammen med Liberal Alliance og Enhedslisten vil lempe den såkaldte lømmelpakke. Vil ministeren i den forbindelse redegøre for hvilke lempelser, der vil være tale om? (se bl.a. artiklen ’R: Nu skal lømmelpakken revideres’ lagt på jv.dk den 25. januar 2012 kl. 12:50)”

[Indledning]

1. Som svar på samrådsspørgsmålet kunne jeg egentlig være fristet til at henvise til det svar, som jeg gav Hr. Peter Skaarup den 1. februar på spørgsmål nr. S 1903.

For det er jo i bund og grund det samme spørgsmål, som Hr. Peter Skaarup ønsker besvaret med dette samrådsspørgsmål.

Men det er jo en vigtig sag, og derfor stiller jeg naturligvis gerne op, når Retsudvalget beder mig om det.

2. De udmeldinger, der spørges til, udspringer jo af dommen fra Østre Landsret fra 25. januar i ankesagen om en række frihedsberøvelser under COP 15 i København i december 2009.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

I den forbindelse kan jeg sige, at regeringspartierne nu – sammen med Enhedslisten og Liberal Alliance – vil tage en grundig drøftelse af, om der kan være anledning til at overveje ændringer af lovgivningen på området.

Det er netop det, som vi har givet hinanden håndslag på i den aftale om en bedre balance i rets- og udlændingepolitikken, som regeringen i november sidste år indgik med Enhedslisten og Liberal Alliance.

[Landsrettens dom]

3. Dommen fra Østre Landsret i COP15-sagen er en meget omfattende dom på hen ved 170 sider.

Vi er endnu ikke færdige med at analysere dommen til bunds, men det overordnede billede er vel nogenlunde klart:

Landsretten har som udgangspunkt sagt god for de muligheder for administrativ frihedsberøvelse, der blev indført med politiloven i 2004.

Selve værktøjet er altså i orden set med landsrettens briller.

4. Men samtidig har landsretten opstillet en snæver ramme for, hvordan sådanne administrative frihedsberøvelser kan gennemføres i forbindelse med massedemonstrationer af den karakter, som fandt sted under COP15.

Og som alle ved, har landsretten fundet, at betingelserne efter politiloven ikke var opfyldt i en lang række konkrete tilfælde. Og derfor er Københavns Politi dømt til at betale erstatning til et stort antal demonstranter.

[Regelgrundlaget]

5. Jeg vil i den sammenhæng kort nævne, at de relevante lovregler, som landsretten har forholdt sig til, er politilovens § 8 og § 9.

De bestemmelser giver politiet mulighed for – om nødvendigt – at frihedsberøve personer, som i demonstrationer eller i opløb giver anledning til fare for den offentlige eller andres sikkerhed.

Men kun, når mindre indgribende foranstaltninger er utilstrækkelige i den

konkrete situation.

Frihedsberøvelsen skal være så kortvarig og så skånsom som muligt, og må så vidt mulig ikke overstige 12 timer.

6. Tidligere var denne grænse 6 timer, men den blev som bekendt ændret til 12 timer forud for COP15.

Det skete med den såkaldte ”uropakke” – også kaldet ”lømmelpakken”.

Men selve muligheden for at foretage administrativ frihedsberøvelse – altså politilovens § 8 og § 9 – blev gennemført med et meget bredt flertal i Folketinget tilbage i 2004 og har altså som sådan ikke noget at gøre med ”uropakken” fra 2009.

[Hvad overvejes nu?]

7. Jeg tror i øvrigt, at det står klart for alle, at man naturligvis må overveje, hvad en sådan dom fra landsretten giver anledning til.

Som sagt er vi fortsat i gang med at nærlæse dommen og landsrettens præmisser.

Men nogle af de spørgsmål, som melder sig – og som jo også kommer frem i den artikel, som der henvises til i samrådsspørgsmålet – angår bl.a., om der f.eks. er grund til at ændre i politilovens regler om, hvornår der må ske administrativ frihedsberøvelse.

Det kan også være relevant at overveje, om der snarere er behov for at fastsætte nærmere retningslinjer for, hvordan politiet skal agere i forskellige situationer.

Det er bl.a. de overvejelser, som vi med aftalen om en bedre balance i rets- og udlændingepolitikken har givet hinanden håndslag på at tage.

[De kommende drøftelser]

8. Som det er spørgeren bekendt, er det jo ikke traditionen, at drøftelserne mellem parterne i en forligskreds tages i et åbent samråd.

Og den tradition har jeg bestemt heller ikke tænkt mig at bryde i dag.

Så jeg har ikke tænkt mig at begive mig ud i nærmere udredninger af, hvor regeringen mere konkret ser, at der kan være behov for ændringer på området – det er noget, som vi vil drøfte med forligskredsen.

9. Når det er sagt, vil jeg dog gerne sige lidt om mit eget udgangspunkt.

Og det er, at politiet naturligvis skal have ordentlige og tilstrækkelige muligheder for at kunne gribe ind, hvis personer i demonstrationer er til fare for den offentlige eller andres sikkerhed.

Det tror jeg sådan set også, at vi alle kan være enige om.

Og når det gælder det værktøj, som politiet fik med politiloven i 2004 – og som et bredt flertal i Folketinget som sagt stod bag – så er bl.a. mulighederne for administrative frihedsberøvelser efter min opfattelse udtryk for en rimelig balance mellem de forskellige hensyn, der er at tage.

10. Men derfor kan man jo ikke på forhånd afvise, at der er behov for præciseringer eller justeringer på den ene eller anden måde.

For det siger jo sig selv, at vi skal undgå, at politiet kommer til at stå i en situation, hvor man ikke er sikker på, hvornår eller hvordan der må gribes ind, hvis behovet opstår.

Men det vil regeringen som sagt drøfte sammen med Liberal Alliance og Enhedslisten i den kommende tid.

Tak.